

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Iudicia Dei in eiusdem peccati complices quos aut vocat aut perdit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

di, qua horum iudiciorum feueritatem in aliquibus temperet; ne, qui uolent ad eam recurrere, desperent. Nam etsi moriatur *Elimelech*: at *Noemi*, et si aliqua ex parte punita, non tamen moritur: sed per illatam ei poenam ad propriam reducit patriam. Nam ex duobus in eadem peccata lapsis permittit Deus alteri mori ac perire; alterum uero eisdem poenis tactum dirigit, ut conuertatur. Quem enim non ducant in admiratione diuersi euentus ditorum priorum Regum Israel, *Saulis* ac *Dauidis*? uterque enim fuit iustus in initio; uterq; in grauiora peccata lapsus; cum totius regni sui scandalo: uterq; etiam propter ea punitus: Sed contrariis omnino euentibus. Nam *Saul* etiam iustus punitus, nullum tamen ex poena fructum accepit: sed in peccato suo obstinate permanens, miserrime perit: in *Dauid* autem etiam punitus, locum inuenit poenitentiae; ex poena accepta faciens remedium culpa. Sed quid dicam de duobus aliis Regibus, qui ualde magni fuerunt peccatores? *Pharaone* scilicet ac *Nabuchodonosor*, utroq; in populum Dei crudeliter tyranno; & utroq; punito magnis plagis, ut conuerteretur sed diuerso plane euentu. Nam n. *Pharao* pertinax in suo peccato, poena deterior factus, miserrime aquis *maris rubri* submersus, extinctus est: o *Nabuchodonosor* autem, postquam per septem annos cum *bejais* & *feris* suam quasi bos comedens habitasset, aliis seruis benedixit, & uiuentem in sempiternum glorificauit, & sic ad honorem regni decoremq; rediit. Primus fuit imago irae diuinae, ad rebelles deterrēdos: posterior diuinae misericordiae, ad spem & fiduciam eorum, qui se Deo subiiciunt, ac prosternunt. Supplex ergo **DEVM D. N.** ora p. ne (ut ait *Dauid*) in furore suo te arguat: nec in ira corripiat, absq; misericordia, q. percutiens te plaga, quam *Ieremias* inimicū appellat & castigatione crudeli, qua (ut *S. Hierony.* adnotat) non tendit sicut plaga patris ad sanandum & condonandum; sed sicut vulnus inimici ad occidendum & condemnandum. Cum igitur Dei plagae soleant a patrio amore inchoare, utere eis in tuum commodum, antequam plaga inimici feriat, qua nullum admittit remedium.

§. 2. *Iudicia Dei in eiusdem peccati complices, quos aut uocat aut perdit.*

SEPE non sufficiunt supplicia Maioribus illata, ut Minores emendentur, etiam si longum tempus **DEVS** ad poenitendum concedat; donec magis perspecta eorum pertinacia, eadem eos, inuoluit poena. Decem annos expectauit **DEVS** filios *Elimelech* post mortem Patris: qui cum non redirent in *Bethlehē*, mortui sunt tandem in regione *Moab*. ut intelligeres, quod nisi prima admonitione ex alieno damno prudentior & cautior fias: cum minime cogitas, illud senties in te ipso. Huic rei fidē facit *Pharao* cum seruis suis, quorum pertinaciam in retinendis *Israelitis* in captiuitate puniuit **DOMINUS**, a percutiens in ea nocte omne primogenitum in terra *Aegypti*. a primo-

Tribulatio-
nis dispar e-
uentus

1. Reg. 15.

24. & c. 24.

6.

m. 2. Reg. 12.

13.

n. Exod. 14.

2.

o. Daniel.

4. 30. 31.

3.

p. Psal. 6. 2.

q. Ierem. 30.

14.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

1.

gentio Pharaonis usq; ad primogenitum captiua, quae erat in carcere, & omne primogenitum iumentorum. Quae plaga adeo fuit Pharaoni cunctaque Aegypto grauis & horribilis, ut praeter mortis metu, etiam in ipsa nocte vocatis Moysi & Aaron Pharaon dixerit: *surgite & egredimini à populo meo; uegebantq; Aegypti populum de terra exire velociter, dicentes: omnes moriemur: vix autem lacrymas ex morte primogenitorum ortas exterferant, cum omnimotu, quo perculsi fuerant, deposito, eos poenituit facti ac dimissionis: & exeutes omnes simul, ut discedentes retinerent, ac reuocarent, inciderunt in manus mortis: submersi enim fuerunt in aquis maris rubri, ita ut nec unus quidem superfu-erit ex eis. O mors, quam amara est memoria tua in hominibus huius mundi! qui videntes, te è medio tollere alios praecipue sibi coniunctos, statim contremiscunt, diuinæque vocationi aures praebere incipiunt, editis doloris peccatorum signis: sed mox atque è conspectu & oculis ipsorum abscedis, etiam ex corde te expellunt: & eadem festinatione, qua vitæ emendationem ceperunt; pergunt in suis peccatis & vita praua. Sed licet ipsi mortis obliuiscantur; non tamen ipsa eorum obliuiscitur: sed qua festinatione ipsi sequuntur prauas suas propensiones & appetitiones, eadem sequitur mors ipsorum gressus, donec repente & minime cogitantes allequatur; marique ingentium laborum & afflictionum eos submergat. quæ afflictiones multo maiores grauioresque esse solent, propterea quod ex aliorum morte non sunt redditi cautiore. maiori enim supplicio dignus est, qui non fit ex alieno cautior, iuxta sententiam illius homicidæ, qui dixit: *b septuaginta uisio dabitur de Cain: de Lamech vero, qui hoc sciens, non est factus cautior, sed uirum occidit, dabitur septuagies septies.**

Tandem
ultior ferit
Deus.

b Gen. 4. 24

c Exod. 34.

16.

Deut. 7. 3.

2. Est. 3. 1.

d Job. 41. 6.

SED quodnam mysterium in eo latet, quod uterque frater, filij Elimelech simul sint mortui in regione Moab, ubi uterq; uxorem duxerat contra preceptum legis prohibentis, *e uxorem accipere de filiabus Moab?* Quid item sibi uult, quod Pharaon & eius exercitus simul fuerint aquis maris suffocati; omnesq; eadem poenâ puniti, eod quod communi decreto & voluntate eandem culpam admiserunt? sine dubio hoc indicat nobis occulta Dei iudicia. quod scilicet repentina interdum morte Deus puniat eos, qui conspirant in aliquod scelus; & simul ad resistendum diuinæ vocationi, ne conspirationem illam & voluntatum coniunctionem, in eodem peccato manendi, deponant. Nulli enim sunt detestabiliore peccatores ijs, qui ita secum paciscuntur, seq; mutuo adiuuant ad mala quæ intendunt, ut in eis excellant. propterea enim D.N.S. Job dixit de Leuiathan, quod *d corpus illius esset quasi scuta fusilia, compactum squamis seprementibus, & una uni ita coniunctis, ut ne spiraculum quidem incedat per eas: & membra carniū eius ita coherentia sibi, ut etiam si mirantur contra eum fulmina de Cælo, penetrare tamē non possint: cor enim eius induratur tanquam lapis; & stringitur quasi malleatoris incus.*

Quæ sunt squamæ, & quæ carnes Leuiathan, nisi peccatores illi, qui Dæmonis partes, consiliaque sequuntur? Alij enim apertè & manifestè cum sequuntur, qui per squamas significantur; Alij occultè & dissimulantes tanquam hypocrita, qui indicantur per carnes cute coopertas. Vtrique enim horum diligentem dant operam, vt simul perficiant: quæ sibi ardent & placent: quemadmodum illi inter se conuenerant; qui post diluuium decreuerunt turrim & ciuitatem Babel construere, e VENITE, dicebant, *faciamus nobis ciuitatem & turrim, cuius culmen pertingat ad cælum.* Hanc conspirationem, ait S. Gregorius, esse perniciosissimam: eò quòd valde corroboret, animosque addat, ad mala perficienda, quæ volunt. Ex quo sex ingentia damna illis oriuntur, quæ in prædictis verbis de Leuiathan insinuantur. *Primum*, pertinacia; eò scilicet incorrigibilior in suis peccatis, quòd illi magis sunt ad ea perficienda concordēs. *Secundum* quòd se mutuo defendant & excusent. *Tertium*, quòd simul conueniant ad resistendum cuiunque volenti eos abinuicem destingere ac separare. *Quartum*, quòd eorum cor tanquam lapis & ferrum ita induretur, vt nulla respiratio ab eo prodeat orationum & bonorum desideriorum. *Quintum*, quòd non admittant cœlestes inspirationes, etiamsi vehementes sint, & tanquàm fulmina efficaces. *Sextum*, quòd quamuis alicuius plagæ ictus eos tangat, nullum tamen signum, aut vestigium imprimit: potius plagis & pœnis obdurescunt magis, ad instar incudis malleatoris, quæ continuis ictibus magis indurescit. Propter quæ omnia solet Iustitia diuina quasi vno ictu, vita priuare eos, qui hoc modo ad mala facienda in vnum conspirarunt. Quemadmodum euenit summo Sacerdoti Heli & duobus eius filijs, de quibus prædixit quidam Propheta, quod *in die vno morerentur ambo*: quòd essent in pœna socij, quemadmodum fuerunt in culpa. Et *g Angelus Domini percussit in vna nocte in castris Assyriorum centum octoginta quinque millia hominũ*, de quibus dixit Nahum, quod *g sicut spine se inuicem complectuntur*, quæ, igne concepto, vehementius ardent. Et Ecclesiasticus *h supra collecta synagoga peccantium; & consummatio illorum flamma ignis.* Non tamen semper ira Dei huiusmodi furore ac seueritate vitur cum omnibus peccati complicibus; sed nonnunquam consueta sua misericordia, per infelicem mortem aliquorum, alios vocat ad conuersionem, quam per dissolutionem iniquæ societatis & concordie, qua erant coniuncti, reddit faciliorem. Nam qui ita coniuncti perstitissent in suis vitijs & peccatis; tandem illa deserunt, cum solos se vident socijs sublatis. quemadmodum *Noëmi*, si vir & filij eius vixissent, mansisset in regione Moab: cum autem se illis spoliata videret, surrexit, vt exiens ex regione, in qua illi extincti fuerant, *in patriam pergeret*, ne & ipsa extra eam moreretur.

Squamæ &
carnes Leui-
athan.

Gen. 11. 4
Lib. 33.
Mor. c. 24.
& lib. 34.
c. 4.

Sex damna
conspiratio-
num.

1. Reg. 2.
4.
3. 4. Reg. 19
5.

h Eccl. 21.
10.

i Ruth. 1.
20.

Peccata no-
stra sunt;
Conuersio
est Dei.

k Ose. 13. 9.

l Luc. 15. 93.

Amara
purgant.

m Cant. 1. 5.

HANC vocationis rationem ipsamet *Noëmi*, postquam in patriam re-
diisset, insinuauit, dicens mulieribus Bethlehemitis: *in e vocatis me Noë-
MI, id est pulchram: sed vocate me Mara, id est amaram: quia amaritudine
valde repleuit me Omnipotens. egressa sum plena; & vacuam reduxit me Domi-
nus.* quasi diceret: cum ex hac ciuitate egrederer bonis temporalibus abun-
dabam: quia virum & filios, pulchritudinem & bona temporalia habe-
bam: Sed Dominus his omnibus ob mea peccata spoliata, reduxit, vt,
contristatam ac solam me videns inter peccatores regionis Moab, redirem
in ciuitatem Bethlehem, ad vitam meam inter iustos ducendam. Valde
verò mysticè sibi ipsi tribuit exitum ex Bethlehem; Deo verò in eandem
reditum: non enim dicit egressa sum plena, & redij vacua; sed, *egressa sum,
& reduxit me Dominus.* vt sic intelligamus, nostrum esse, quod peccemus;
& à libero nostro arbitrio solo prouenire, vt à DEO, eiusque Ecclesia,
& Iustorum congregatione recedamus; accedamus verò ad partes & con-
fortia peccatorum: Conuersio tamen reditusque in locum sanctum, ac
Iustorum consortium, quos deserueramus, prouenit nobis à DEO, e-
iusque gratia, per sanctæ suæ vocationis virtutem. Quod ipsum distinctius
ipse Dominus dixit per Prophetam Osee: *k perditio est tua Israel: tan-
tummodo in me auxilium tuum.* Ego, ego, inquam, miser sum, qui ex cæle-
stis Patris mei domo egressus sum, & peregre *profectus in regionem longi-
quam,* quia ita volui: si enim ego non voluissim, non me cælestis Pater re-
pulisset: sed non potuissim tamen per solam meam voluntatem ad illum
redire, nisi ille vocasset, & ad redeundum auxilium dedisset, ac dedu-
xisset. Sed quomodo egressus sum? & quomodo me reduxit? egressus
sum, quia bonis temporalibus abundabam, quibus superbia mea, cupidita-
tes, carnisque voluptates fouebantur: quæ, vt DEI domum desererem,
& in tabernaculis peccatorum habitarem impulerunt, DEVS verò his bo-
nis me spolians, morteque puniens eos, qui mihi fauebant, vacuum me
reduxit: vt harum plagarum metus, totque laborum & miseriarum affli-
ctio, & calamitas me compelleret redire ad locum, vbi prius eram. Quam-
obrem ne vocetis animam meam *Noëmi* siue pulchram, sed *Mara* siue ama-
ram: Dominus enim tribulationum amaritudine valde illam repleuit, vt
penitentia lacrymarumque amaritudine, culparum mearum maculas e-
lucem. Exulta itaque o anima mea: quia nunquam aded pulchra fuisti
atque iam; cum hac amaritudine es repleta. cordis enim amaritudo, culpa-
ritatem excludit; reddit verò gratia pulchritudinem. Si abstulit tibi
DEVS corporis pulchritudinem, qua te ad peccata impellebat: id fecit,
vt pulchritudinem spiritus cum magna donorum suorum abundantia tibi
largiretur. Scriptum est enim: *m Nigra sum, sed formosa, filia Ierusalem: ni-*

gra si-

gra sicuti: *bernaculo Cedar*, ob tribulationes, quibus affligor; sed pulchra sicuti *pelles Salomonis*, ob ingentes gratias & virtutes, quæ inde mihi proueniunt. O sol iustitiæ, decolora me, & ex peccatorum meorum dolore, amaritudine reple: ut amissam propter eam, gratia pulchritudinem recipiam, Amen.

§. 3. *Deus occultis suis Iudicijs peccatores aliquos in flore ætatis punit ut sic alios vocet.*

AD HVC superest quod in his diuinis Iudicijs profundius perpendamus: non enim casu aliquo filij *Elimelech* in ætatis suæ flore, post senem patrem, sed etiam ante senem matrem mortui sunt: significatur enim nobis, omnes siue iuuenes, siue senes timere cauteque viuere debere: eod quod ira DEI, ipsaque mors nunc prius senes aggrediatur; nunc iuuenes: ut & senes ex morte iuuenum cautiorez fiant; & similiter iuuenes morte senum; & alij denique ex aliorum morte. Nam, ut ait Salomon, *sicut pisces capiuntur hamo, & sicut aues laqueo comprehenduntur: sic capiuntur homines in tempore malo*, hoc est in die mortis; quæ mala & amara est peccatoribus imparatis, & subito morientibus: quos veluti hamo capit, cum illi delectationum sensualium escis maxime oblectantur. Et quemadmodum *sa pe pisces auesque minores prius capiuntur, quam magna: ita iuuenes solent non raro mori ante quam senes, ita eorum peccatis exigentibus*, propter quæ (ut Amos Propheta dixit) *b occidit sol in meridie, & tenebre scit terra in die luminis*: quia mors in ætates flore, & in vitæ medio eos capit, & quando sol luxque prosperitatum huius mundi, quam poterant altissime & felicissime incedebant: tunc ipse sol occidit, prosperitas euanescit, marcescit pulchritudo, luxque in tenebras, & vita in mortem commutatur.

Nihil enim Deus facit hæc omnia mundi magnalia, cum sub illis latent plurimæ culpæ. Ad idem facit quod idem Propheta mortem comparat *hastæ prælongæ, c. vncinum habenti ferreum, cuius est vsus ad fructus arborum decutiendos*, quo non solum fructus decutiuntur ex infimis ramis, qui manu carpi poterant; sed etiam qui in supremis, quo non poterat attingere manus: Mors enim æque facile diuites decutit atque pauperes; sanos fortesque ac robustos, atque debiles & valetudinarios; & iuuenes qui sibi longam vitam pollicentur, atque senes, qui vnum iam pedem videntur habere in sepulchro. Et ob eam causam Propheta vsus hic est voce Hebræa significante autumnalem fructum, maturum iam ut decerpatur: sic insinuans, peruenisse iam tempus, quo mortis vncinus inuaderet peccatores: eod quod ipsorum peccata maturos satis eos reddidissent, ut antè tempus decerpi possent. Quod spectat sententia Ecclesiasticis: *d ne impiè agas multum, ne moriaris in tempore non tuo: & illa Dauidis:*

dis:e

I.

Mors peccatorum accelerata.

a Eccl. 9. 12.

b Amos 8. 9.

c. 8. 1.

Mors hastæ prælongæ.

Vide Riber.

d Eccl. 7. 13.